

Kádár János fo adta a belga nagykövetet

Kádár János, az MSZMP Központi Bizottságának első titkára pénteken bemutatkozó látogatáson fogadta Pierre Yves de Vieschauer rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet, a Belga Királyság magyarországi nagykövetét.

Fock Jenő hazaérkezett

Fock Jenő, a Minisztertanács elnöke, aki a Német Demokratikus Köztársaságban töltötte szabadságának egy részét, pénteken hazaérkezett Budapestre. Üdvözlésére a Nyugati-pályaudvaron megjelent dr. Ajtai Miklós, a Minisztertanács elnökhelyettese, Péter János külügyminiszter, dr. Csanádi György közlekedés- és postaügyi miniszter, dr. Gál Ti- vadar, a Minisztertanács titkárságának vezetője. Ott volt Heinz Knobbe, az NDK budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője, s a nagykövetség több vezető beosztású munkatársa.

Fehér Lajos látogatása a néphadsereg nél

Fehér Lajos, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Minisztertanács elnökhelyettese pénteken meglátogatta a magyar néphadsereg egyik alakulatát. Útjára elkísérte Oláh István vezérőrnagy, honvédelmi miniszterhelyettes. Érkezése után a vendéget Bérczes Emil vezérőrnagy tájékoztatta. A tájékoztatót részt vettek a megyei és városi párt- és állami szervek vezetői, a magyar néphadsereg több vezetője és az alakulat magassabb beosztású tisztjei. Ezt követően Fehér Lajos katonagyűlésen tájékoztatta a katonákat időszerű kül- és belpolitikai kérdésekről. Délután a Minisztertanács elnökhelyettese megtekintette a lakományát, elbeszélgetett a katonákkal és parancsnokaikkal.

Jubilál a legnagyobb tsz

Tizennyolc évvel ezelőtt alakult meg az ország legnagyobb közös gazdasága, a nádudvari Vörös Csillag Tsz. Ma több mint 15 000 hold szántón gazdálkodik. Csaknem 2500 tag keresi itt kenyereit. Állatállományuk 2200 szarvasmarha, 13 000 juh, 6000 sertés, 40 000 tojótyúk.

Gyermekvallomások

Húszezer úttörő mérte őszme tudását tavaly a Vörös Zászló Hőseinek Útján mozgalom keretében megrendezett szaktárgyi versenyeken, vetélkedőkön. Megyénket 56 pártján képviselte, szép sikerrel, az országos döntőkön. Az ő alkotásait, rajzaikat, képzőművészeti, irodalmi pályázataikat tartalmazza a KISZ Csongrád megyei bizottsága gondozásában Polner Zoltán és Zrínyi Péter szerkesztésében megjelent kis füzet: A Gyermekvallomások. A gyűjtemény a tanulók érdeklődését, tehetségét és aktivitását egyféléképpen bizonyítja, s biztat is hasonló versenyek, pályázatok kiírására. Előszörnek megfelelő határozott hozzáállásuk van a háborúhoz, a most folyó vietnami harchoz, amely a legtöbb munka témájává is szorog, mint például Má-

Kongresszusra készül a népfront

Négyezeröttszáz bizottság 100 ezer tagját

választják újjá

Január 15-én a községi választási gyűlésekkel országsszerte megkezdődik a népfront területi szerveinek megújítását szolgáló eseménysorozat. Ezzel új szakaszához érkezik a Hazafias Népfront IV. kongresszusának előkészítése; a társadalom legkülönbözőbb rétegeinek képviseletében

százszekre kapcsolódnak be a mozgalom négyévi munkáját felelő számvetésbe, az új tennivalók programjának kialakításába. Szavuk dönt majd arról is, hogy a jövőben kik legyenek a helyi „vezérkarok” tagjai.

December második felében és január első napjaiban az ország valamennyi megyéjében háromnapos tanácskozáson vettek részt a népfront községi vezetői. Meghallgatták és megvitatták a gazdaságirányítási rendszer reformjáról, a kongresszust megelőző időszak tennivalóiról szóló tájékoztatókat. Sokhelyütt más kérdések is helyet kaptak a napirenden. Így például szó esett a szövetségi politika gyakorlati alkalmazásának mai tapasztalatairól és

a szocialista nemzetiség kibontakoztatásának, erősítésének további feladatairól. A tanácskozással egyide-

jűleg valamennyi népfront-bizottság számba vette a legutóbbi kongresszus óta eltelt időszak eredményeit, tapasztalatait, felmérte tevékenységének erőnyeit és hiányosságait.

A községekben, ugyanakkor sok városban és járásban is befejezték a bizottságok újjáválasztásának előkészítését. A mozgalom különböző szintű vezetői

baráti beszélgetésekre hívták meg a négy évvel ezelőtti megalakított testületek tagjait.

Megbeszéléseket folytattak a társadalmi és tömegszervezetek vezetőivel és a la-

koság különböző rétegeinek képviselőivel arról, hogy kiket látnának szívesen a bizottságokban. Így alakították ki — az előzetes jelölt-listákat, amelyeket

a választási gyűlések résztvevői elé terjesztenek kiegészítésre, illetve jóváhagyásra.

Gondos munkával állították össze a választási gyűlések menetrendjét is. Ezekon

4500 bizottság több mint száz ezer tagját választják majd újjá.

A helyi választási gyűlések sorozata február 20-án zárul, majd március 20-ig rendezik meg a megyei döntőtervezeteket.

Népművelők konferenciája

Elméleti-művelődéspolitikai konferencián tanácskoztak pénteken a fővárosban a népművelés vezető beosztású szakemberei. A Magyar Néphadsereg Váci utcai központi klubjában rendezett esemény programjában először Nyers Rezsőnek, az MSZMP Központi Bizottsága titkárnak a gazdaságirányítás új rendszere bevezetésének fő kérdései, várható társadalmi hatása és az ez-

zel összefüggő feladatok című tájékoztatója hangzott el. Ezután dr. Nagy Sándor, a Művelődésiügyi Minisztérium pénzügyi és ellenőrzési főosztályának vezetője tartott referátumot az új gazdaságirányítási rendszer alapelvei és követelményei a kulturális ágazatokban címmel.

A referátumokat sokrétű, elemző vita követte.

Hátha sikerül...

Elbocsátott' szövetkezeti vezetők „panaszai” a Területi Munkügyi Döntőbizottság előtt

Mostanában gyakran fordul elő, hogy termelősövetkezetek volt vezető beosztású alkalmazottai a jogszabály adta keretek között ugyan, de minden alapot nélkülöző követelésekkel lépnek fel, munkaviszonyuk megszüntetése után. Állítólag nem kapták meg teljes munkabéruket. Az esetek nagy többségében a feladatok ellátására való alkalmatlanság a munkaviszony megszüntetésének az oka. Úgy gondolják, csökkenteni az elbocsátás miatti sértődöttségüket, hogy nagyszámú „vigasztaljat” akarnak megfizettetni a termelősövetkezetekkel. Hátha sikerül.

Így történt ez annak a volt főkönyvelőnek az esetében is, aki győnge, a tagoknak alig fizető termelősövetkezetben dolgozott. Az állandóan szöveget magas főkönyvelői jövedelem és a tagok jövedelme közötti feszültség némi csökkentése céljából a főkönyvelő saját elhatározásából véglegesen a termelősövetkezet által biztosított havi 2500 forintos munkabéréből 1000 forintról lemondott. Lemondását a termelősövetkezet tudomá-

sul vette. Ettől kezdve a főkönyvelő havi jövedelmét már csak 1500 forint munkabér és „csak” az 5270 forintos összegű állami támogatás képezte. Elbocsátása után végső soron a Területi Munkügyi Döntőbizottság előtt érvényesítette 26 ezer forint kifizetésre irányuló igényét, minthogy a csökkentett munkabér 26 hónapon keresztül kapta. A Döntőbizottság kötelezte a termelősövetkezetet ennek az összegnek a kifizetésére. A határozat ellen a főügyész- ság óvást nyújtott be, ebben rámutatott, hogy a vitatott kérdés a megállapítás létrejötte volt. A főkönyvelő a 26 hónap alatt, pl. zárszámadás elkészítésénél, a termelősövetkezetet terhelő tartozások között saját követelését soha nem mutatta ki. Könyvelési bizonylaton aláírásával igazoltan vette tudomásul a levonásokat, sőt ezekre maga adott utasítást. Elismerete a megállapodás tényét is.

Más alkalommal a volt főagronómus javára 14 ezer 400 forint kifizetését rendelkezte el a Döntőbizottság, egyidejűleg azonban már további 22 ezer forint kifizetésére irányuló igényét elutasította. A főügyész a kivizsgálás után megállapította, s óvásban rögzítette is, hogy a kérdéses időszak- ra, tehát 1964. év utolsó 5 hónapjára is megkapta a fellebbező a teljes javadalmazást. A Döntőbizottságot ott ejtette tévedésbe, hogy havi munkabéréért 2880 forintban jelölte meg. Arról azonban hallgatott, hogy ezt a jövedelmet a tervezett munkaegységértékekkel vette számba, holott a tényleges és az évvégi elszámolás alapjául szolgáló munkaegységérték 1964 évben a tervezettnél jóval alatta maradt. S ennek megfelelően alakult a munkaegység javadalmazásának tényleges jövedelme is. Kiderült tehát, hogy a főagronómus az

1964. évről járó jövedelmet hiány nélkül felvette.

Az óvások eredményeként a Döntőbizottság mindkét esetben hatályon kívül helyezte a határozatot, így a termelősövetkezetek megmenekültek a felesleges és jogtalan kifizetéstől.

A főügyész a kivizsgálások alkalmával megállapította azt is, hogy a termelősövetkezetek rendelkeztek mindazokkal a bizonyítékokkal, amelyek alapján az igényeket már az első tárgyaláson el kellett volna utasítani, azonban az ügyeknek a hiányos termelősövetkezeti előkészítése ezt nem tette lehetővé. Minthogy a jövőben is várhatók az előbbiekhez hasonló igénybejelentések, a többszörös eljárások „megtakarítása” érdekében ajánlatos, hogy a termelősövetkezetek jogi képviselői körültekintőbben készüljenek fel a tárgyalásra. Ezzel is segítik a Döntőbizottságot a minden tekintetben kifogástalan határozat meghozatalában. Így nagyobb lesz a garancia arra, hogy az alaptalanul követelődzők „megsem sikerült”-tel távoznak a tárgyalóteremből.

Dr. Csohány László
ügyész

„Tarhonyagyár”

A szeged-mihályfalvi Új Élet Tsz. gazdaszervezete a vezetőség gondoskodása révén igen jó és jövedelmező ténfi foglalkozást találtak maguknak. A központi major egyik új szociális épületében takaros „tarhonyagyár” rendeztek be”. Az idén mintegy 700 ezer forint értékű házi tarhonyát és száraztészta készítenek itt. Ké- pünkön: A gazdaszervezetek egy csoportja a friss tarhonyát rostálja.

Mit várhatunk a szabad áráktól?

A január 1-én életbelépett árreform nemcsak abban áll, hogy a fogyasztási cikkek egy részének ára megváltozott, hanem abban is, hogy a hatósági rögzített árrendszert a fogyasztói áruforgalom felében köztelenebb árrendszer váltotta fel. A forgalomnak körülbelül 20 százaléka rögzített áron, 30 százaléka maximált áron kerül bonyolításra. Megközelítően 27 százalékot tesz majd ki a bizonyos korlátok között mozgó áron, s mintegy 23 százalékot a szabadpiaci áron történő forgalom.

Eddig csak 14 százalék volt a szabad áron értékesített termékek aránya; csak itt érvényesült szabadon a piaci kereslet és kínálat játéka. Önként adódik a kérdés: miért indokolt hogy ezután ez szélesebb körben érvényesüljön? Azért, mert csak így képes a termelés és a fogyasztás részleteiben is igazodni egymáshoz. Csak így képes a fogyasztó hatást gyakorolni a termelőre, a piaci értékesítésre a vállalati gazdálkodásra.

A termelő által kapott és a fogyasztó által fizetett árak eddig meglehetősen elszakadtak egymástól; több területen ez történt a termelés és a fogyasztás összetételével is. Egyik termékből nagy készletek halmozódtak fel, mert a megszabott fogyasztói áron a megtermelt teljes mennyiséget nem vették meg, a viszonylag magas ár a keresletet visszaszorította, vagy nem hagyta bővülni. Ugyanakkor más termékek hiánycikkékké váltak, mert az aránytalanul alacsony ár a termelőt mennyiségénél nagyobb keresletet támasztott. A termelő vállalat ezekhez a piaci jelenségekhez alig tudott igazodni, mert egyrészt kötelező termelési tervszáma volt, másrészt a keresett (vagy éppenséggel hiány-) cikkek termelői árában sem volt több haszon, mint az előzőkévé váló termékekben. Holott az lenne a természetes, hogy a korszerűtlen, gyengébb minőségű termékek gyártásából kisebb legyen a vállalat haszna, (esetleg rafizetése legyen számára), a keresett árukból pedig nagyobb hasznot húzhat; ha bővíthesse a vállalat az ilyen cikkek termelését gyorsabb ütemben.

Közgazdaságilag teljesen bizonyított, hogy nincs más megoldás a termelés és a fogyasztás jó összekapcsolására, mint a piaci árrendszer, amelyben — az állam által meghatározott keretek között — a termelési költségek mellett a kereslet és a kínálat is alakítja a fogyasztói árakat. A piaci viszonyok változása az árváltozások révén hatást gyakorol a termelő vállalatok gazdálkodására, gyártmányaik összetételére és korszerűségére.

A szabad árak rendszerét természetesen nem lehet egyszerűen bevezetni olyan népgazdaságban, ahol másfél évtizeden keresztül termelő és fogyasztó egyaránt hozzászokott a kialakult árakhoz. Az eddig alkalmazott hatósági fix árak alapján alakult ki a meglévő fogyasztási áruszerkezet. A termelési tervek és fejlesztési beruházások ehhez a fogyasztási szerkezethez alakítottak. A szabad árak szélesebb alkalmazása alapjaiban módosítaná a fogyasztási szerkezetet. A megváltozó összetételű kereslethez azonban a gyárak nem tudnának kellő gyorsasággal alkalmazkodni, mert termelési kapacitásuk az eddigi fogyasztási szerkezet szerint alakult ki.

Sok olyan termék van azonban, amelynek a termelése különösebb nehézség nélkül növelhető, ha az ára emelkedik, s fogyasztása könnyűszerrel bővíthető, ha a gyártmány korszerű, divatos, jó minőségű. Ilyenek általában a divatcikkek, a kozmetikai cikkek, a műanyag fogyasztási cikkek. Ezek árát szabaddá lehet tenni; vagyis bizonyos törvényes előírásokat betartva — az a kereslet és a kínálat változása szerint alakulhat. Kötelenebb árfarmákat lehet és kell alkalmazni azokban a termékcsoportokban, ahol gyors a szükségletek és az előállítási mód- szerek változása, nagy a divat hatása. Ilyenek az előbbieken kívül a rövidárú, a bődíszműárú nagy része. Az alapvető szükségleteket kielégítő tömegcikkek ára továbbra is fix vagy maximált marad, mert ezek ára határozza meg alapvetően a fogyasztói árszínvonalat, a lakosság életkörülményeit.

Joggal várjuk a kötelenebb árfarmáktól, hogy segítségükkel viszonylag rövid időn belül — egy-másfél év alatt — megszűnnek az ismert bosszantó hiányok; a fogyasztók által keresett termékek zömét kellő mennyiségben és megfelelő választékban lehet majd kapni a kereskedelemben, ha némelyiküket kissé drágábban is, s ezek korszerűek, praktikusak, tartósak és divatosak lesznek. Vállalataink érdekeltékké válnak abban, hogy a több hasznot hozó termékeket gyártsák, tehát termékeikkel a vevők igényeihez, szükségleteihez alkalmazkodjanak. Ezt várjuk a szabad áráktól. Az áruellátás javulása az első fél évben éppen csak megkezdődik, de 1968 második felében és a következő években már számíthatunk a kötelenebb árfarmák kedvező hatásának széles körű érvényesülésére.

Dr. PIRITYI OTTÓ

